

bangkokbiznews.com

กรุงเทพธุรกิจ

Date : วันพฤหัสบดีที่ 27 มีาคม 2557

หมอกควันกับนโยบายที่ต้องแตกต่างกัน

เวทีสาธารณะ: อนาคตเราเลือกได้

• มิงสสว วาสอาด
ผู้อำนวยการสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ ม.เชียงใหม่

ในช่วงระยะที่เพิ่งผ่านมานี้ประชาชนที่อยู่เขตบางนา ปรเวศ บึงกุ่ม คงได้รับผลกระทบจากอากาศเสียและหมอกควันจากกองขยะที่ตำบลแพรกษาไม่น้อยและน่าจะเป็นแสนคน ในขณะที่ประชาชนอีกนับล้านในภาคเหนือตอนบนก็ต้องผจญกับหมอกควันจากการเผาป่าและทำการเกษตรเพื่อลงพืชผลในฤดูใหม่ หมอกควันเหล่านี้ นอกจากจะดับบังวิสัยทัศน์แล้วยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้นกำเนิดมลพิษทางอากาศ ได้แก่ คาร์บอนมอนนอกไซด์ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ ไฮโดรคาร์บอน โอโซนและฝุ่นละอองสารเหล่านี้และฝุ่นละอองขนาดเล็ก เมื่อเข้าไปถึงถุงลมในปอดและค้างอยู่ข้างในจะทำให้เกิดโอกาสที่เป็นโรคมะเร็งและโรคทางเดินหายใจเรื้อรังได้น่าสงสารคนไทย นอกจากบรรยากาศการเมืองจะอืดอืดอัมครึมแล้ว บรรยากาศด้าน

สิ่งแวดล้อมยิ่งเลวร้ายอีกด้วย หมอกควันทั้ง 2 แหล่ง มีที่มาและสาเหตุต่างกัน จึงควรมีนโยบายแก้ไขที่ต่างกันด้วย แต่เราใช้วิธีแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น คือพ่นน้ำเหมือนกัน มองปัญหาว่าเป็นปัญหาไฟไหม้ แต่แท้ที่จริงแล้วที่ใหญ่กว่าคือ **ปัญหาการจัดการที่ไร้ระบบ และไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง** เนื่องจากเรามีได้มีระบบคัดแยกขยะ จึงมีปัญหาใหญ่ๆ 3 ประการคือ 1) ผู้บริโภคทิ้งขยะทุกอย่างให้ อบต. จัดการ ไม่มีการคัดแยกขยะการกำจัดขยะที่หละหลวมไม่มีการควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานทำให้ขยะหลายส่วนที่นำไปทิ้งเป็นเชื้อเพลิงรอวันไหม้ 2) ขยะบางตัว (เช่นถุงพลาสติก) ซึ่งปกติแล้วเราจะจัดว่าเป็นขยะทั่วไปที่ไม่ใช่ขยะอันตรายหรือขยะพิษ แต่ถ้าไหม้โดยไม่ได้มีการควบคุมแล้ว จะกลายเป็นการสร้างมลพิษทางอากาศ 3) เนื่องจากขาดการคัดแยกขยะอันตรายจากชุมชนจึงอาจมีขยะอันตราย เช่น กระป๋องสารเคมีกำจัดยุงและแมลงสาบ หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ฯลฯ ผสมปนเปอยู่ เมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วเราก็ไม่มีข้อมูลเนื่องจากขาดการจัดการบ่อขยะที่ดีจึงไม่รู้ว่ามีอะไรบ้างอยู่ในบ่อ การเอนำดับไฟก็ยังไม่เรื่องได้เที่ยงกันในเรื่องวิชาการ เพราะอาจกลาย

เป็นการเพิ่มการชะล้างสารเคมีปนเปื้อนซึ่งในบ่อที่ไม่มีมีการกันซึมก็จะรั่วไหลลงไปสู่แหล่งน้ำทั้งบนดินและน้ำใต้ดินเป็นผลเสียต่อคุณภาพน้ำไปด้วย หากใช้น้ำจำนวนมากไปดับอาจไปเร่งการลุกไหม้จากกระบวนการ aerobic decomposition และยังอาจไปเร่งปฏิกิริยาให้เกิดก๊าซที่เป็นเชื้อไฟมากขึ้นในกรณีที่เกิดไฟไหม้ถึงขั้นอันตรายจนต้องอพยพประชาชนดังที่เกิดขึ้นแล้ว ควรคิดหาวิธีอื่นๆ เช่น ใช้ทราย โฟม ในการดับ (<http://www.scsengineers.com/LFG-Projects/lfgfirecontain.html>)

ในขณะนี้ อบต. เล็กๆ รอบนอกรับผิดชอบการจัดการบ่อขยะที่รับขยะและของเสียที่อาจมาจากเมืองใหญ่ เพราะเมืองใหญ่ต้องการที่ทิ้งขยะนอกเมือง ขยะจากเมืองก็ไปเป็นบุญหลนทับ อบต. เล็กๆ ที่เห็นว่าจะได้รายได้เพิ่มแต่ไม่ช้าไม่นานก็จะเริ่มรู้ว่าเป็นการหลนทับมากกว่า การจัดการขยะที่ถูกต้อง ต้องใช้ทุนทรัพย์มหาศาล กฎหมายสหรัฐฯ บังคับให้บ่อขยะต้องมีการจัดเก็บและกำจัดก๊าซไม่ให้บ่อขยะกลายเป็นแหล่งเก็บกักเชื้อเพลิง

ดร.ปเนต มโนมัยวิบูลย์ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ให้ความรู้ว่าสหภาพยุโรปและเกาหลีใต้มีกฎหมายห้ามการนำเข้าอาหาร